

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie R.S.

skazanego za czyny z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 11 października 2024 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 19 lutego 2024 r., sygn. akt IV Ka 1485/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Goleniowie

z dnia 6 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 1040/22

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Goleniowie wyrokiem z dnia 6 czerwca 2023 roku, w sprawie o sygn. akt II K 1040/20 uznał oskarżonego R.S:

I. w zakresie czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, za winnego tego, że w okresie od dnia 29 marca 2022 roku do dnia 29 kwietnia 2022 roku w K. i innych miejscowościach, uporczywie nękał M.S. w ten sposób, że wielokrotnie nachodził ją w należącej do niej nieruchomości zlokalizowanej w K. przy ul. N.(...) oraz jednokrotnie w miejscu pracy i nie opuszczał tych miejsc pomimo wyraźnych próśb pokrzywdzonej, kilkakrotnie wchodził na teren nieruchomości zlokalizowanej w K. przy ul. N.(...) bez obecności i zgody pokrzywdzonej, wielokrotnie telefonował i kierował do M.S. wiadomości tekstowe, groził rozgłaszaniem niepochlebnych opinii na temat produktów sprzedawanych w prowadzonej przez nią kawiarni oraz podpaleniem należącej do niej nieruchomości, które to groźby wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę ich spełnienia, a także utrudniał dokonanie sprzedaży należącej do niej nieruchomości, które to zachowania wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszały jej prywatność tj. czynu z art. 190a 1 § k.k. w zb. z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za ten czyn na podstawie art. 190 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37 a § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 a pkt 4 k.k. wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na potrącaniu 20 (dwudziestu) procent z wynagrodzenia za pracę na rzecz [...] - Fundacji Onkologicznej, ul. [...], W. - w stosunku miesięcznym;

II. w zakresie czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku za winnego tego, że w dniu 31 marca 2022 roku w K. działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, kilkakrotnie ugryzł A.K. w okolice przedramion oraz lewą dłoń, a także szarpiąc się z nim spowodował, że pokrzywdzony uderzył plecami o ścianę, czym spowodował u wymienionego pokrzywdzonego obrażenia ciała w postaci sińców w powłokach głowy, ramienia lewego, pasmowatych sińców i otarć skóry okolicy łopatkowej prawej i na przedramieniu prawym, ślady kłusowania w postaci łukowatych wybroczyn na skórze przedramienia lewego, a także na grzbiecie śródreżcza lewego w rzucie IV i V kości śródreżcza w połowie długości, łukowatą kłusaną ranę o brzegach otartych z naskórka, które to obrażenia spowodowały ograniczenie funkcji obu kończyn górnych na okres nie przekraczający dni siedmiu, a nadto w tym samym miejscu i czasie groził A.K. popełnieniem przestępstwa na jego szkodę, które to groźby

wzbudziły u zagrożonego uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, a nadto znieważał A.K. kierując wobec niego i w jego obecności słowa wulgarne, powszechnie uznane za obelżywe tj. czynu z art. 157 § 2 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 57 b k.k. w zw. z art. 37 a § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 a pkt 4 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na potrącaniu 20 (dwudziestu) procent z wynagrodzenia za pracę na rzecz [...] - Fundacji Onkologicznej, ul. [...] - w stosunku miesięcznym;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 3 k.k. połączył kary ograniczenia wolności wymierzone oskarżonemu w punktach I i II części dyspozytywnej wyroku i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na potrącaniu 20 (dwudziestu) procent z wynagrodzenia za pracę na rzecz [...] - Fundacji Onkologicznej, ul. [...] - w stosunku miesięcznym;

IV. na podstawie art. 41 a § 1, § 3 i § 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych M.S. i A.K. na odległość mniejszą niż 50 (pięćdziesiąt) metrów, oraz zakaz kontaktowania się z nimi w jakiegokolwiek formie, w tym bezpośrednio, na okres 3 (trzech) lat;

V. na podstawie art. 46 § 2 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonych nawiązki w kwotach:

- na rzecz M. S. w kwocie 5.000 (pięciu tysięcy) złotych
- na rzecz A. K. w kwocie 3.000 (trzech tysięcy) złotych;

VI. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 2 ust 1 pkt 4 i ust 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości w tym wymierza mu 300 zł (trzysta złotych) opłaty, oraz obciąża go w całości wydatkami na rzecz oskarżycieli posiłkowych M.S. i A.K.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator, oskarżony i jego obrońca.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 19 lutego 2024 roku, w sprawie o sygn. akt IV Ka 1485/23, po rozpoznaniu wniesionych apelacji:

- I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 - w pkt. II jego części dyspozytywnej z podstawy prawnej wymiaru kary wyeliminował art. 37a § 1 kk,
 - w pkt. IV jego części dyspozytywnej z podstawy prawnej zawartego tam rozstrzygnięcia wyeliminował § 3,
 - na podstawie art. 4 § 1 kk za podstawę prawną wydanych rozstrzygnięć przyjął stan prawny obowiązujący w dacie czynów,
- II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy,
- III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 1/2 wydatków za postępowanie odwoławcze, w tym 300 (trzysta) złotych opłaty, a pozostałą częścią tych wydatków obciążył Skarb Państwa.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł obrońca skazanego, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- I. naruszenie przepisu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. przez to, że sąd, który go wydał był nienależycie obsadzony, albowiem sędziowie Sądu Okręgowego w Szczecinie IV Wydziału Karnego Odwoławczego X.Y. oraz X.Y.1 zostali powołani na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a nadto zachodzą w stosunku do nich indywidualne okoliczności, podważające tezę o możliwości zachowania przez nich zasad bezstronności i niezawisłości,
- II. w zakresie czynu opisanego w pkt I wyroku I instancji:
 - rażące naruszenie prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegające na obrazie przepisów art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez wadliwą kontrolę instancyjną wyroku, nie poddanie wszechstronnej analizie zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy oskarżonego, nie ustosunkowanie się do nich w stopniu wystarczającym oraz nie wskazanie, czym

kierował się Sąd Okręgowy uznając zawarte w apelacji zarzuty za niezasadne, i w konsekwencji bezkrytyczne podzielenie stanowiska sądu *a quo* o uporczywym nękanii M.S. przez R.S., a ponadto poprzez rażące, niekorespondujące ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego przy naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności ustaleniu, że:

- R.S. wypełnił znamiona przestępstwa uporczywego nękania opisanego w art. 190a § 1 k.k. w stosunku do M.S. pomimo, że tylko jeden raz odwiedził pokrzywdzoną w miejscu pracy, a nieruchomości w K. miał odwiedzać pod nieobecność pokrzywdzonej, co stoi w sprzeczności z wypełnieniem znamion przestępstwa, albowiem M.S. jeszcze w 2021 r. wyprowadziła się z nieruchomości położonej w K. ul. N.(...), nie zamieszkiwała tam na co dzień, zatem R.S. nie mógł tam nachodzić pokrzywdzonej w okresie od 29 marca 2022 r. do 29 kwietnia 2022 r.,

- R.S. wysyłał wiadomości i wykonywał połączenia telefonicznych w okresie objętym zarzutem, które miały u pokrzywdzonej wzbudzić poczucie zagrożenia, podczas gdy liczba wiadomości wynika li tylko z formy przekazywania informacji w nich zawartych, a treść tych wiadomości w żadnym stopniu nie mogła wzbudzić poczucia zagrożenia u pokrzywdzonej, ponieważ pokrzywdzona na przesyłane wiadomości odpowiadała, prowadziła z oskarżonym w ten sposób konwersację i kontaktowała się,

III. w zakresie czynu opisanego w pkt II wyroku I instancji

- rażące naruszenie prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegające na obrazie przepisów art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez wadliwą kontrolę instancyjną wyroku, nie poddanie wszechstronnej analizie zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy oskarżonego, nie ustosunkowanie się do nich w stopniu wystarczającym oraz nie wskazanie, czym kierował się Sąd Okręgowy uznając zawarte w apelacji zarzuty za niezasadne, i w konsekwencji bezkrytyczne podzielenie stanowiska sądu *a quo* o spowodowaniu przez R.S. rozstroju narządu ciała A.K., a ponadto poprzez rażące, niekorespondujące ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego

rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonej przy naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów, poprzez pominięcie, że:

- R.S. w dniu zdarzenia został co najmniej dwukrotnie zaatakowany przez A.K., co potwierdził sam pokrzywdzony na rozprawie w dniu 27 marca 2023 r. zeznał, że „było tak, że ja go [oskarżonego, przyp. autor] trzymałem od tyłu w pasie ten pan się rzucał, ja się bałem, że on mnie uderzy” co prowadzi do wniosku, że przemocy użył A.K. względem R.S., pomimo że R.S. przemocy ani agresywnego zachowania nie przejawiał, a jedynie informował, że ma prawo do przebywania w tej nieruchomości,

- w trakcie zdarzenia w domu w K. był świadek A.S. w dniu 31 marca 2022 r., co jest również uwidocznione na nagraniach stanowiących materiał dowodowy w sprawie i który zeznał (na rozprawie w dniu 08 maja 2023 r.) o sytuacji przy drzwiach balkonowych, gdy R.S. otwierał drzwi balkonowe, aby umożliwić wejście do środka A.S., a wówczas pokrzywdzony A.K. rzucił się na R.S. w ten sposób, że złapał R.S. obejmując go ręką za szyję i próbując w ten sposób go odciągnąć od możliwości otworzenia drzwi balkonowych, co zostało całkowicie pominięte przez Sąd odwoławczy, a co świadczy o bezwzględnie agresywnym i przemocowym zachowaniu ze strony pokrzywdzonego A.K., nie zaś o przemocy jaką miał stosować R.S.,

- pokrzywdzony A.K. użył pierwszy przemocy wobec R. S. i R.S. chcąc wyswobodzić się z jego rąk gryzł go po palcach, aby A. K. puścił go wolno, stąd brak jest podstaw do przypisania skutków obrażeń ciała jakich doznał A.K. i – R.S.

IV. orzeczeniu rażąco surowej orzeczonej kary łącznej ograniczenia wolności w wymiarze 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy polegającej na potrącaniu 20 (dwudziestu) procent z wynagrodzenia za pracę na rzecz [...] - Fundacji Onkologicznej, ul. [...] - w stosunku miesięcznym, w całkowitym oderwaniu od postawy oskarżonego przed oraz po popełnieniu czynu, jego uprzedniej niekaralności, dotychczasowego wzorowego sposobu jego życia z poszanowaniem porządku prawnego, celu kary i społecznego odczucia sprawiedliwości, zaś kara ograniczenia wolności w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy jest karą nadmiernie dolegliwą dla oskarżonego.

Skarżący wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia do czasu rozpoznania niniejszej kasacji, oraz o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu IV Wydziałowi Karnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania, ewentualnie, o
- uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I Instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Goleniowie, II Wydziałowi Karnemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego prokurator oraz pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało rozpoznanie jej na posiedzeniu w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności za zasadne uznać należy odniesie się do wymogów kasacyjnych określonych w art. 519 k.p.k. jak i w art. 523 § 1 i 2 k.p.k. Zgodnie bowiem z art. 519 k.p.k. kasację wnosi się od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Natomiast art. 523 § 1 k.p.k. określa podstawy wniesienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, do których należą uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k. lub inne rażące naruszenie prawa, jeśli mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zgodnie z § 2 tego przepisu, kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to jednak nie dotyczy kasacji wniesionej jedynie z powodu wystąpienia uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. oraz wniesionej przez podmioty specjalne wymienione w art. 521 k.p.k. (art. 523 § 4 k.p.k.).

W przedmiotowej sprawie R.S. został prawomocnie skazany na karę łączną 1 roku i 2 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na potrącaniu 20 procent z wynagrodzenia za pracę na rzecz [...] - Fundacji Onkologicznej, ul. [...] - w stosunku

miesięcznym. Orzeczenie zatem tego rodzaju kary, nie będącej karą bezwzględnego pozbawienia wolności, istotnie ograniczało możliwość złożenia kasacji na korzyść skazanego przez jego obrońcę do zaistnienia tzw. bezwzględnych przyczyn uchylenia wyroku. Oznacza to, że przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego może być jedynie pierwszy z kasacyjnych zarzutów, dotyczący rażącego naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zatem pozostałe zarzuty wskazane w punktach II, III i IV kasacji jako niedopuszczalne z mocy ustawy nie podlegały rozpoznaniu.

Przechodząc zatem do analizy zarzutu zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wskazać należy, iż jest on całkowicie bezzasadny i chybiony.

W tym zakresie należy odwołać się do utrwalonego w doktrynie i orzecznictwie stanowiska, że uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. zachodzą tylko wtedy, gdy zaistniały w rzeczywistości, a nie pozornie, zaś przepisy regulujące bezwzględne przyczyny odwoławcze muszą być interpretowane ściśle. Przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., określana mianem „nienależytej obsady sądu”, tradycyjnie wiązana była i nadal być musi wyłącznie z rozpoznaniem sprawy w składzie odbiegającym liczbowo lub strukturalnie (jakościowo) od składu przewidzianego dla rozpoznania danej kategorii spraw w sądzie określonego szczebla lub w danym postępowaniu. Konsekwentnie, spod zakresu zastosowania tej regulacji, wyłączano także przypadki stanowiące jedynie naruszenia natury organizacyjno-porządkowej (zob. m. in. J. Matras (w:) Kodeks postępowania karnego, pod red. K. Dudki, WKP 2018, komentarz do art. 439, teza 9). Uchybienia związane z zasiadaniem w składzie orzekającym osoby, co do której zachodziły podstawy wyłączenia, o których mowa w art. 41 § 1 k.p.k., konsekwentnie traktowane są jako względne przyczyny odwoławcze. Uchybieniem mieszczącym się w treści art. 439 § 1 k.p.k. jest taka więc tylko sytuacja, gdy w rozpoznaniu sprawy bierze udział sędzia podlegający wyłączeniu na podstawie art. 40 k.p.k. (zob. m. in. R. A. Stefański, Wyłączenie sędziego z mocy orzeczenia sądu, Przegląd Sądowy 2007, z. 6, s. 119; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2015 r., V KK 2/15, LEX nr 1645250; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2018 r., V KZ 15/18, LEX nr 2473817). Dostrzec przy tym trzeba, że

art. 439 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, z uwagi na fakt, że zaistnienie jednej z taksatywnie wymienionych w nim przyczyn obliguje sąd do orzekania poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz niezależnie od wpływu uchybienia na treść wyroku. Rodzi zatem konsekwencje często wykraczające poza oczekiwania stron postępowania występujących z żądaniem przeprowadzenia kontroli odwoławczej. Nie budzi więc wątpliwości, że zgodnie z zasadą *exceptiones non sunt extendendae* przepis ten nie może być interpretowany rozszerzająco. Dotyczy to nie tylko wzbogacania za pomocą wykładni samego katalogu z art. 439 § 1 k.p.k., lecz także dokonywania rozszerzającej interpretacji konkretnych przyczyn odwoławczych (zob. postanowienie SN z dnia 12 lipca 2022 r., III KK 222/22).

Powyższych ustaleń nie może zmienić treść uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20, która na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, przestała obowiązywać, albowiem Trybunał stwierdził, że uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, jest niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP; art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 EKPCz.

W kontekście przywołanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego należy zauważyć, że art. 8 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że *konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej*. Z kolei w świetle art. 190 ust. 1 Konstytucji RP *orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne*. Wobec tego żaden sąd nie jest uprawniony do prowadzenia postępowania zmierzającego do wzruszenia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jak też samodzielnego podważania obowiązywania wyroku tego Trybunału (zob. postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2024 r., I KK 107/23).

Dodatkowo trzeba podkreślić, że w dniu 15 lipca 2022 r. weszły w życie przepisy art. 42a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz art. 29 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w których dopuszczono możliwość badania spełnienia przez sędziego wymogów

niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Jednocześnie w ustawach tych wskazano, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.

W aktualnym stanie prawnym, wszelkie wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości sędziego sądu powszechnego, mające charakter systemowy lub indywidualny, mogą zostać zweryfikowane jedynie w trybie procedury przewidzianej w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych, która to procedura w sprawie karnej może zostać zainicjowana wyłącznie przez strony (art. 42a § 3 p.u.s.p. w zw. z art. 42a § 6 pkt 6 p.u.s.p.). Procedura ta (podobnie jak tryb z art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym) służy sądowej kontroli niezawisłości i bezstronności sędziego, który ma brać udział w rozpoznawaniu konkretnej sprawy i w sposób szczególny reguluje badanie kwestii niezawisłości i bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących jego powołaniu oraz jego postępowania po powołaniu. Przywołane przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych wyłączają zatem możliwość badania w innym trybie przesłanek z art. 42a § 3 p.u.s.p., dotyczących badania spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. Trzeba też zauważyć, że procedura ta ma szczególny charakter gwarancyjny także dla sędziego, albowiem w razie uwzględnienia wniosku strony, odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręcza się również sędziemu, którego wniosek dotyczy. Sędzia może w terminie 3 dni złożyć wniosek o ponowne rozpoznanie do Sądu Najwyższego, który w składzie pięciu sędziów utrzymuje w mocy postanowienie o wyłączeniu sędziego albo uchyla postanowienie o wyłączeniu sędziego i oddala wniosek (art. 42a § 13 p.u.s.p.).

Badanie przez Sąd Najwyższy lub sąd odwoławczy niezawisłości sędziego pod kątem zaistnienia nienależytej obsady sądu, w trybie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wprowadza zatem nieznaną ustawie procedurę o charakterze inkwizycyjnym oraz stanowi oczywiste i rażące naruszenie art. 42a § 3 - § 14 p.u.s.p. i art. 7 w zw. z art.

87 Konstytucji RP, skutkujące jednocześnie pozbawieniem testowanego sędziego prawa do właściwego rzeczowo i miejscowo sądu ustanowionego ustawą oraz pozbawieniem prawa do skutecznego środka odwoławczego, a nadto pozbawieniem prawa oskarżonego do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie – co stanowi oczywiste i rażące naruszenie art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 i art. 13 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (zob. postanowienie SN z dnia 7 sierpnia 2024 r., I KZ 34/24).

Zatem powołanie na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nie stanowi bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 18 lipca 2024 r., V KO 38/24).

Odnosząc się do pozostałych zarzutów kasacyjnych, wskazać jedynie trzeba, że skoro przepis art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. ogranicza podstawy kasacyjne wyłącznie do tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, nie można w nich „przy okazji” podnosić innego rodzaju uchybień (zob. postanowienie SN z dnia 26 września 2023 r., III KZ 35/23). Sąd Najwyższy nie rozpoznawał zatem pozostałych zarzutów, albowiem w przedmiotowej sprawie, gdzie orzeczono karę ograniczenia wolności, są one niedopuszczalne. Sąd Najwyższy stwierdził jednocześnie brak podstaw do wydania odrębnego orzeczenia w tym zakresie (zob. postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2024 r., I KK 146/24).

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że w sprawie nie zaistniała sygnalizowana przez obrońcę skazanego bezwzględna przyczyna odwoławcza. Należało zatem uznać wniesioną kasację za oczywiście bezzasadną.

W tym stanie rzeczy rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. stało się bezprzedmiotowe.

O kosztach za postępowanie kasacyjne orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

WB.

[a.ł]

